

**Самооцінювання освітнього середовища,
освітніх та управлінських процесів
Чевельської гімназії
Старовижівської селищної ради
за 2022-2023 навчальний рік**

На підставі Закону України "Про повну загальну середню освіту", Держстандарту для 5-11 класів, наказу МОН "Про затвердження типових освітніх програм", наказу МОН від 30.11.2020 №1480 "Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти", наказу МОН "Про затвердження порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти" в закладі проведено комплексне самооцінювання. Під час самоаналізу були використані такі методи збору інформації як опитування учасників освітнього процесу (анкетування, спостереження за освітнім середовищем та проведенням навчальних занять, вивчення документації закладу освіти; моніторинг і аналіз даних і показників).

Освітнє середовище

Під час спостереження за освітнім середовищем з'ясовано, що у цілому у закладі створено безпечні умови навчання та праці, переважна більшість учнів задоволені освітнім середовищем, більше половини учнів стверджують, що вони у гімназії почувають себе здебільшого у безпеці.

В закладі в основному створено безпечні умови навчання та праці. Приміщення та територія закладу недоступні для сторонніх осіб (допускаються лише учасники освітнього процесу), несанкціонованого заїзду автотранспорту. Приміщення чисті, охайні та недоступні для сторонніх осіб, більшість батьків здобувачів освіти задоволені облаштуванням території, чистотою навчальних кабінетів, туалетних кімнат; у приміщенні закладу дотримуються температурного режиму.

У закладі організований індивідуальний питний режим.

Наявні необхідні для реалізації освітньої програм навчальні приміщення; в приміщеннях підвищеного ризику оприлюднено правила поведінки під час навчальних занять.

Для реалізації освітнього процесу наявне навчально- методичне та технічне забезпечення.

У класах кількість учнів не перевищує гранично допустиму наповнюваність. З учнями та працівниками закладу відповідальні особи проводять інструктажі щодо алгоритму дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій, реалізуються заходи із запобігання проявам дискримінації.

Педагоги ознайомлені з нормативно-правовими документами щодо виявлення ознак булінгу, насильства та запобігання йому; педагогічні працівники, адміністрація школи здійснюють заходи щодо запобігання порушення правил поведінки. Наявна інформація про правила поведінки здобувачів освіти: для 1-4 класів правила поведінки розміщені у класних приміщеннях. У закладі проводиться систематична робота щодо адаптації учнів до освітнього процесу, питання адаптації розглядалися на засіданнях педагогічної ради (переважна більшість батьків вважають, що у дітей ніколи не виникали проблеми з адаптацією).

Аналіз відповідей батьків здобувачів освіти дає підстави стверджувати, що діти охоче йдуть до закладу. У переважній більшості школярі засвідчують, що вчителі, класні керівники регулярно інформують про правила охорони праці, техніки безпеки під час занять, пожежної безпеки, правил поведінки під час надзвичайних ситуацій. Достатній рівень має показник відчуття безпеки у навчальному закладі. Так близько 70% учнів зазначили, що в достатній кількості отримують інформацію від класних керівників, про булінг, кібербулінг. Учні також зазначають, що в їхньому шкільному житті були випадки конфліктних ситуацій, але їх було усунуто з допомогою вчителів. Більшість випадків мали характер непорозуміння та прагнення до лідерства. В переважній більшості учні прагнуть самі вирішити непорозуміння, але перевагу надають зверненням до класного керівника. Учні ознайомлені з правилами поведінки, які діють у гімназії, та в переважній більшості, їх дотримуються. В свою чергу права школярів у закладі дотримуються на достатньому рівні. Аналіз анкет показав, що учні в більшій мірі відчувають підтримку, отримують допомогу від вчителів.

Водночас є потреба в удосконаленні освітнього середовища гімназії:

- *постійному забезпеченні санітарних кімнат засобами гігієни (туалетного паперу, паперових рушників, мила);*
- *проведенні ремонтних робіт у коридорах, навчальних кабінетах;*
- *модернізація харчоблоку та ідальні урізноманітнення асортименту страв примірного двотижневого меню та покращення якості готової продукції;*
- *поповнення матеріально-технічної та дидактичної бази тощо.*

Рівні оцінювання за вимогами:

1.1. Забезпечення комфортних і безпечних умов навчання та праці - вимагає покращення;

1.2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації - достатній;

1.3. Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору - достатній.

Система оцінювання здобувачів освіти

Як демонструють результати анкетування, більшість педагогічних працівників діють на засадах педагогіки партнерства, співпрацюють з батьками здобувачів освіти з питань організації освітнього процесу, забезпечують постійний зворотній зв'язок. Одне з головних завдань закладу - забезпечення обов'язковості загальної середньої освіти, охоплення навчанням дітей шкільного віку.

На 01.06.2023 р. у закладі навчається 39 учнів. 5 учнів 9 класу отримали Свідоцтва про здобуття базової середньої освіти.

Вся основна діяльність педколективу гімназії в 2022-2023 навчальному році була спрямована на отримання учнями якісної базової та повної середньої освіти в умовах дистанційного навчання та очних консультацій.

У зв'язку з військовим станом, заклад працює в дистанційному режимі. Освітній процес організовувався з використанням технологій дистанційного навчання. Активізувалося впровадження в роботу інформаційних технологій для забезпечення всіх учнів доступом до навчальних матеріалів та завдань, що використовувалися для

обміну інформацією в умовах дистанційного навчання, а саме через Інтернет - на платформі Classroom, відео конференції на платформі Zoom; Viber, Messenger, YouTube, електронну пошту, телефонний режим. На жаль, не всі учні мають доступ до Інтернету та не всі забезпечені сучасними гаджетами. Тому, учителі організували очні консультації, здійснювали індивідуальні бесіди з учнями та їх батьками.

Заклад забезпечує потреби дітей у різних формах навчання.

Показником якості навчання у випускних класах є державна підсумкова атестація. Але, враховуючи умови військового стану, учні 4,9 класів звільнені від ДПА у 2022-2023 навчальному році.

Відповідно до звітів класних керівників «Про підсумки навчальних досягнень»

клас	К-сть учнів	Рівень навчальних досягнень							
		Початковий		Середній		Достатній		Високий	
		учнів	%	учнів	%	Учнів	%	учнів	%
5	6	1	17	2	33	1	17	2	33
7	5	-	-	3	60	2	40	-	-
8	7	-	-	4	57	3	43	-	-
9	5	-	-	1	20	2	40	2	40

Підсумовуючи показники навчальної діяльності закладу, слід звернути увагу на те, що якість навчальних досягнень учнів порівняно з попереднім навчальним роком погіршилася. Із 23 учнів 5-9 класів навчаються на початковому рівні- 1 учень (4%), на середньому рівні - 10 учні (44 %), на достатньому рівні - 8 учнів (35 %), на високому рівні - 4 учні (17 %).

Якість знань погіршилася через впровадження дистанційного навчання, під час якого не всі учні мали доступ до Інтернет-платформ, на яких проводилось навчання, не виходили на зв'язок з різних причин.

Результати анкетування показують, що учні не в повній мірі володіють поняттям академічної доброчесності і не всі знають наслідки недотримання даних етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання. На середньому рівні учні отримують інформацію щодо важливості дотримання академічної доброчесності. Як зазначають учні, вчителі закладу постійно інформують їх про критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти, але в більшій мірі це відбувається на основі звернення до вчителя. У більшості випадків оцінювання навчальних досягнень вчителі здійснюють справедливо. На думку учнів, головною метою оцінювання є визначення рівня їх знань, умінь і навичок. Близько половини школярів зазначило, що успіх у навчанні залежить від їх особистої наполегливості та мотивації батьків, інша половина

- від рівня викладання навчального предмету. На достатньому рівні учні оцінюють доступність та відкритість керівництва закладу до спілкування, з проханнями до керівництва закладу звертаються учні часто, і обов'язково отримують відповідь на своє звернення.

Рівні оцінювання за вимогами:

2.1. Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень

- достатній;

2.2. Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти - потребує покращення;

2.3. Спрямованість системи оцінювання на формування в здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання – потребує покращення.

Педагогічна діяльність педагогічних працівників

Педагогічна діяльність педагогічних працівників базується на використанні сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти. Педагогічні працівники планують свою діяльність, аналізують її результативність. Частина педпрацівників розробляють календарно- тематичні плани самостійно, більше половини - використовують зразки, що пропонуються у фахових виданнях. При складанні планів учителі спілкуються з колегами, спираються на власний досвід та рекомендації Міністерства освіти і науки України. Педагоги аналізують ефективність планування в кінці навчального року, враховують результати аналізу при подальшому плануванні роботи. Частиною вчителів при внесенні коректив до планування враховуються специфіка та рівень підготовки учнів конкретного класу, особливості організації освітнього процесу. Результати спостережень за навчальними заняттями свідчать, що більшість педагогів швидко аналізують хід уроку й за потреби вносять корективи відповідно до успішності досягнення поставлених цілей. Навчальні програми з усіх предметів в 2022-23 н.р. виконані. Більша частина вчителів використовують освітні технології, спрямовані на оволодіння здобувачами освіти ключовими компетентностями та наскрізними вміннями. Значна увага приділяється формуванню в учнів таких ключових компетентностей: спілкування державною та іноземними мовами, інформаційно-комунікативна, громадянська, культурна, навчання впродовж життя. В закладі застосовується технологія дистанційного навчання. Більшість вчителів застосовують медіа ресурси «На урок», «Всеосвіта», «Всеукраїнська школа онлайн». Заняття проводяться в синхронному та асинхронному режимах. Педпрацівники беруть участь у формуванні та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій учня, що здобуває освіту за індивідуальною формою. Учителі використовують зміст предмета, інтегрованих змістових ліній для формування суспільних цінностей: виховання патріотизму, громадянської свідомості та відповідальності, толерантності, поваги до державної мови, культурних цінностей, розвивають навички співпраці та культуру командної роботи. Інформаційно-комунікаційні технології та електронні освітні ресурси використовуються вчителями на різних етапах педагогічної діяльності - при підготовці та проведенні навчального заняття, оцінюванні навчальних досягнень, для зворотного зв'язку, інформування учнів. Деякі вчителі використовують технічні можливості платформи Classroom, онлайн-тести на сайтах-тренажерах. Більшість вчителів використовують Вайбер.

Серед форм комунікації з батьками педагоги надають перевагу індивідуальному спілкуванню та батьківським зборам, що проводилися як очно, так і з використанням платформи Zoom. Частина учнів відзначають, що перевантажені домашнім завданням.

Рівні оцінювання за вимогами:

- 3.1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти - достатній;
- 3.2. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників -достатній;
- 3.3. Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками закладу освіти - потребує вдосконалення ;
- 3.4. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності - потребує вдосконалення.

Управлінські процеси

Аналізуючи напрям «Управлінські процеси», зазначимо, що у закладі у лютому 2023 року розроблено стратегію розвитку закладу освіти. До розроблення стратегії розвитку було залучено адміністрацію, педагогічних працівників гімназії, представників батьківської та учнівської громад шляхом створення робочих груп для визначення пріоритетних напрямів розвитку. Стратегія розвитку враховує специфіку та умови діяльності закладу, включає завдання щодо створення рівного доступу для здобуття якісної освіти, формування ключових компетентностей; створення сучасної матеріально-технічної бази навчального закладу інклюзивного середовища та інші завдання.

На 2023-2024 навчальний рік річний план роботи гімназії створено відповідно до стратегії розвитку закладу з урахуванням освітньої програми. Структуру річного плану створено за розділами освітньої діяльності, які охоплюють напрями: освітнє середовище закладу освіти, система оцінювання здобувачів освіти, педагогічна діяльність педагогічних працівників та управлінські процеси закладу освіти. Додатком до річного плану є аналіз виконання річного плану минулого навчального року, у якому визначено виконані завдання та завдання, які потребують корекції.

Діяльність педагогічної ради опорного закладу відображає та спрямовується на реалізацію річного плану (тематика засідань педагогічних рад, питання до розгляду, організаційні, методичні заходи). У закладі відбувається моніторинг якості освітньої діяльності. Розроблено, затверджено та оприлюднено положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти, яка містить опис стратегій і процедур забезпечення якості освіти. Було проаналізовано анкетування здобувачів освіти та їх батьків .

Керівник регулярно звертається до засновника із клопотаннями щодо поліпшення матеріально-технічної бази закладу. Наприкінці календарного року формується та надається заявка засновнику щодо здійснення капітальних та поточних ремонтних робіт. План розвитку матеріально-технічної бази включено до стратегії розвитку закладу.

В гімназії ведеться журнал звернень громадян та особистого прийому. Заклад має свій веб-сайт, який оновлюється. Зміст інформації відповідає вимогам статті 30 Закону України «Про освіту».

У 2022-2023 навчальному році управлінська діяльність в умовах військового стану здійснювалася з використанням дистанційних технологій. Це стало певним викликом для адміністрації, але і дало поштовх для пошуку та вдосконалення нових форм управлінської діяльності закладу. Педагогічні ради, наради при директорові,

засідання методичної ради в закладі були проведені як в офлайн, так і онлайн форматі.

Штатний розпис забезпечує виконання освітньої програми. Всі предмети викладаються педагогічними працівниками, які мають відповідний фах.

На початку календарного року у закладі педагогічною радою схвалюється план підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Вчителі обирають для себе різноманітні форми підвищення кваліфікації: тренінги, семінари, програми тощо. Підвищення кваліфікації здійснюється як шляхом очного так і дистанційного навчання на базі платформ EdEra, Прометеус та ін. Переважна більшість педагогічних працівників вважає, що керівництво закладу сприяє їх професійному зростанню, регулярно звертаються із клопотаннями до педагогічної ради закладу про зарахування отриманих сертифікатів. Проте відсутні педагогічні працівники закладу, які пройшли сертифікацію. Права та обов'язки учасників освітнього процесу визначаються статутом закладу, правилами внутрішнього розпорядку, правилами для учнів. Більшість учасників освітнього процесу вважають, що їх права в закладі не порушуються, обізнані зі своїми правами та обов'язками. Більшість учасників освітнього процесу вважають, що їх пропозиції враховуються під час прийняття управлінських рішень.

Пропозиції щодо удосконалення освітнього процесу обговорюються та отримуються під час педагогічних рад, засідань батьківського комітету, у Вайбер групі вчителів, на класних годинах, засіданнях учнівського самоврядування, під час анкетування. Слід зазначити, що більшість пропозицій від здобувачів освіти та їх батьків надходять щодо покращення матеріально-технічної бази закладу.

У закладі діють загальношкільні батьківські збори, учнівське самоврядування. В кінці навчального року відбувається публічний звіт керівника закладу про свою діяльність перед батьками, педагогами та громадськістю. Відбуваються зустрічі керівництва гімназії із представниками учнівського самоврядування для вирішення питань щодо покращення освітнього процесу, урізноманітнення дозвілля, проведення заходів.

Режим роботи закладу враховує потреби учасників освітнього процесу. Між уроками є одна велика перерва. Тривалість уроків визначена санітарними вимогами. Розклад навчальних занять в повній мірі забезпечує рівномірне навчальне навантаження відповідно до вікових особливостей учнів, в ньому враховано норми санітарного регламенту. У закладі немає спортивного залу, тому уроки фізичної культури проводяться за сприятливих погодних умов на спортивному майданчику. Розклад навчальних занять сформований відповідно до освітньої програми.

У закладі розробляється положення про академічну доброчесність. Зі змістом положення будуть ознайомлені здобувачі освіти.

У закладі не зафіксовано випадків недоброчесної поведінки. В анкетах учні зазначають, що вчителі і керівництво інформують їх про негативне ставлення до корупції переважно на уроках та під час бесід.

Рівні оцінювання за вимогами:

4.1. Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань - потребує покращення;

4.2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм - достатній;

4.3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників - достатній;

4.4. Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою - достатній;

4.5. Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності - потребує вдосконалення.

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНІХ І УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ

На підставі комплексного самооцінювання навчального закладу на 2022-2023 навчальному році визначені наступні шляхи удосконалення освітніх і управлінських процесів закладу освіти:

Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти:

- Створення єдиної онлайн-платформи .
- Дотримуватися вимог, встановлених Санітарним регламентом для

закладів загальної середньої освіти, при визначенні об'єму домашніх завдань з метою запобігання перевантаженню здобувачів освіти.

Для вдосконалення системи оцінювання здобувачів освіти:

- Провести засідання методичних об'єднань, тренінги щодо впровадження формувального оцінювання, використання різних прийомів, надання зворотного зв'язку від учителя до учня у різних формах щодо сприйняття, розуміння та засвоєння ними навчального матеріалу, що дозволять учням побачити власний індивідуальний поступ;
- Долучати учнів до розроблення критеріїв оцінювання різних видів навчальної діяльності;
- Розвивати в учнів здатність до самооцінювання їхнього прогресу та навчальних досягнень;
- Здійснити моніторинги за допомогою спостереження за проведенням навчальних занять і анкетування здобувачів освіти.
З метою поліпшення освітнього середовища закладу освіти:
- Урізноманітнити асортимент страв примірного двотижневого меню та покращити якість готової продукції.
- Поповнювати матеріально-технічну та дидактичну бази тощо.

З метою удосконалення управлінських процесів закладу освіти:

- Розробити і затвердити Положення про академічну доброчесність;
- Розробити систему заходів щодо навчання учнів безпечному користуванню Інтернетом, стратегіям ненасильницької та безконфліктної комунікації;
- Посилити контроль системи документообігу, шкільної документації в усіх ланках, приведення її у відповідність до номенклатури справ та вимог Інструкції з діловодства.